

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:28.

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Birželio-June 20 d., 1973 m.

Kaina 15c

145

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

TREMTINYS PERONAS SUGRIZO ARGENTINON

PASIRAŠE KETURIAS SUTARTIS

Washington demonstruoja Baltijos jaunimas

WASHINGTONAS. — Po iškilmingo banketo pirmadienio naktį Brežnevas ir jo palyda derybas su prezidentu Nixonu pradėjo valandą vėliau, negu buvo numatyta. Svečiams buvo duota proga pamiegoti po banketo, kuris pasibaigė, kaip sakoma, septintą valandą ryto Maskvos laiku. Vakar prezidentas ir Brežnevas departamente stebėjo, kaip Rogers ir Gromyko pasirašė keturias sutartis: oro susisiekimo, kultūrinio bendravimo ir pasikeitimų sutartį, kuri be atskirų derybų galios iki 1979 m., žemės ūkio tyrimų ir informacijos bei vandenynų tyrinėjimų sutartį.

Vakar Brežnevas turėjo priešpiečius su senato užsienio reikalų komiteto nariais. Jis bandė juos įtikinti, kad prekyba su sovietais bus naudinga ir Amerikai. Tasso direktorius Zamiatinas pareiškė korespondentams, kad Amerikoje bandoma sudaryti klaidingą įspūdį, kad prekyba bus naudinga tik Sovietų Sąjungai. Netiesa, kad prekybos su mumis daro mums ypatingą patarnavimą. Mes jau nemažai prekiaujame su Japonija ir Europos šalimis, pasakė Zamiatinas.

Baliaus metu prezidentas Nixonas pasakė, kad "abu sutinkame, kad atominiame amžiuje nėra kitos išeities, kaip taika. Mes pripažįstame, kad turime dirbti karo pavojaus pašalinimui, ypatingai atominio karo grėsmės pašalinimui, pasakė prezidentas. Jis padovanavo Brežnevui tamais melynį Lincoln Continental automobilį. Būdamas Maskvoje prezidentas Brežnevui padovanavo Cadillacą.

Nixonas kalboje pasakė, kad "didžiulė amerikiečių dauguma priitaria Amerikos-Sovietų Sąjungos draugystei". Vakar buvo pradėtos derybos dėl plačios, didelės apimties prekybos ryšių.

Tokia didelė amerikiečių dauguma gerbia ir myli, pasak prezidento, sovietus, kad jiems reikėjo į Washingtoną atsigabenti 60 slaptos milicijos detektyvų, kurie padeda tikstantiems Washingtono policininkų saugoti Brežnevą ir kitus pareigūnus. Sovietų saugumui reikalaujant, amerikiečiams korespondentams buvo išduoti specialūs ženklai, su rusų kalba užrašu "Spauda". Demonstracijose Washingtono buvo suimtas kunigas Paul Lindstrom iš Krikščionių Gynybės Lygos ir jo padėjėjas Charles Conrad. Jie suimti už reikalavimą duoti krikščionims laisvės.

NYT žiniomis, tarp Franklino aikštės ir Pensilvanijos gatvės tvarkingai demonstravo Baltic Youth for Freedom grupė, su Lietuvos ir Estijos vėliavomis. Laikraštis sako, kad demonstracija buvo protestas Amerikai už santykius su Sovietų Sąjunga, kuri prisijungė Baltijos šalis po II-o Pasaulinio karo. Dar viena grupė, organizuota kun. Carl McIntire, nešiojo didelę iškabą: "Dar blogiau už Watergate — prezidento Nixono raudonas kilimas žmogžudžiui Brežnevui!"

Romoje sprogo arabų automobilis

ROMA. — Italijos sostinėje, Barberini aikštėje, prie garsaus fontano susprogo Mercedes-Benz automobilis ir du arabai buvo sunkiai sužeisti. Policija rado automobilyje dar nesproguosius užtaisus. Spėjama, kad arabai bandė automobilyje įtaisyti kelias bombas, kurių viena ne laiku sprogo.

IŠ VISO PASAULIO

ATENAI. — Graikijoje buvo suimtas atsargos generolas, buvęs žvalgybos viršininkas už tai, kad jis parašė piktą laišką dabartinei valdžiai ir tą laišką paskelbė užsienio spaudoje. Generalas protestavo prieš monarchijos panaikinimą, pranašaudamas karinei diktatūrai greitą galą, nes jos niekas neremia, išskyrus tuos, kurie ima valdžios algas ir tuos, kurie bijo valdžios keršto. Suimtas ir nedidelio Graikijos laikraščio leidėjas, kuris iš užsienio spaudos perspaudino tą generolo laišką.

WASHINGTONAS. — Senato Watergate komitetas nutarė šią savaitę apklausinėjimų nedaryti dėl Brežnevo vizito. Sekantis liudininkas bus prezidento buvęs teisinis patarėjas John Dean. Laukiama, kad jo parodymai įvels ir tą skandalą ir prezidentą Nixoną.

NIAMEY. — Nigerijoje susirinko septynių Afrikos valstybių prezidentai svarstyti, kaip išsigelti nuo didelės ekonominės krizės, kurią atnešė sausra, pakenkusi žemės ūkiui. Išgaisio apie 2 mil. galvijų, daug gyven-tojų kenčia badą ir miršta nuo įvairių ligų, netekę atsparumo dėl blogos mitybos.

SAIGONAS. — Karo veiksmų P. Vietname šiek tiek sumažėjo, pasirašius antrąją paliaubų sutartį, tačiau komunistai dar tas paliaubas toliau laužo, apšaudydami tarptautinės komisijos helikopterus ar artilerijos ugnimi apšaudydami Saigono laikomas pozicijas. Pirmadienį komunistai nužudė vieno kaimo seniūną ir aštuonis jo šeimos narius.

● Oklahomoje pirmadienį uraganai sužeidė 60 žmonių ir padarė daug nuostolių Frederick mieste.

● Du Skylab stoties astronautai sėkmingai atliko "pasi-vaikščiavimą" už laivo ribų. Conrad ir Waitz išmė šesias dėžes sunaudoję filmų ir įdėjo naujus sekančiais įgulai. Ši įgula turėjo jau keturis išėjimus į erdvę, nors buvo numatytas tik vienas. Astronautas Conrad nuvalė teleskopą stiklą, ant kurio buvo kelios dulkės.

● Iš jūros dugno prie Key West iškeltame "mini" povandeniniame laive du įgulos nariai buvo gyvi, kiti du, buvę kitoje laivo dalyje, rasti užtroškę.

● Amerikos laivai ir helikopteriai vakar pradėjo gaudyti minas prie Haifongo uosto, šiaurės Vietname.

Policija spėja, kad arabai, kurių vienas yra su Sirijos pasu, kitas — su Libano, yra palestiniečių teroristų organizacijos nariai. Jei visi užtaisai būtų sprogo kartu, būtų sunaikintas istorinis Bernini fontanas.

INDIJOS SKOLOS AMERIKAI GADINA ABIEJŲ VALSTYBIŲ SANTYKIUS

NEW DELHI. — Šią savaitę Amerikos ambasadorius Indijoje Daniel Moynihan sugrįžta į Washingtoną pasitarti su valstybės departamentu dėl Amerikos-Indijos santykių. Ambasadoriaus nuomone, didelė kliūtį geriems abiejų valstybių santykiams sudaro Indijos skola Amerikai — "rupijų problema", kurios iki šiol nepavyko išspręsti. Amerika Indijos bankuose turi 840 milijonų dol. rupijomis, kurių ji negali išleisti kitur ir nežino, kaip išleisti pačioje Indijoje, nepakenkiant pačios Indijos planuotai ekonomikai.

Rupijų perteklius atsirado 1956 metais, kada Amerika sutiko parduoti Indijai maisto pertekliaus prekes: kviečius, ryžius ir pan. Tuo metu buvo pasirašyta sutartis. Indija sutiko mokėti labai mažas kainas už pirktą maistą ir Amerika sutiko skolą laukti 40 metų. Metai po metų Indijos maisto padėtis blogėjo ir maistas ėmė plaukti į Indiją šimtais ir tūkstančiais tonų. Kartu į Amerikos sąskaitą Indijos valstybiniame banke pradėjo plaukti rupijos. Net ir tokiais metais, kada Indija naujai maisto siuntų negavo, sąskaita didėjo dėl vis pridedamų pasakos nuosimčių.

Apskaiciuota, kad kol pasibaigs skolos terminas — 40 metų, Amerika Indijoje turės bankuoti apie 8 milijonus dolerių vertės rupijų. Tai bus apie 20 uncošimčių visų Indijos pinigų. Ambasadorius Moynihan sako, kad Amerika tokios sumos Indijoje niekad negalės išleisti, nes pinigai eina į banką dvigubai greičiau, negu galima juos išleisti. Indija niekad negalės sugrąžinti vis didėjančios skolos, nors ji ją mokėtų iki 22-tro šimtmečio, pasakė ambasadorius.

Už tuos pinigus išlaikoma Amerikos diplomatinė tarnyba Indijoje. Dažnai ten važinėja kongreso nariai, tačiau viską paėmus, Indijos ambasada sugeba išleisti tik apie 50 milijonų dol. per metus. Kitos rupijos auga banke.

Si Indijos skola sukelia psichologinį barjerą tarp Indijos ir Amerikos vyriausybės. Indija jaučia, kad ji lieka amžina skolininkė be vilties kada nors iš tos skolos išsivaduoti. Jei Amerika bandytų pinigus leisti iš karto įvairiems naujiems projektams Indijoje, jos infliacija dar pakiltų ir ekonominis planavimas taptų neįmanomas.

Ambasadorius siūlys Washingtono arba atsisakyti bankų mokamų palūkanų ar tartis dėl kitų kelių tai skolai sumažinti.

● Sardinijoje banditai paleido turtingą dvarininką, pagrobė prieš 68 dienas, už 340,000 dol. išpirkimo sumą.

NASA Ames Tyrimų centre, Mountain View, Calif. bandomas sutrumpintų sparnų, kuriuos reikalaujant, galima pailginti, lėktuvas, kurį Amerikos imonė stato kartu su Kanados pramonės departamentu.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Trys Amerikos astronautai Harrison Schmitt, Eugene Cernan ir Ronald Evans lankosi Pakistane.

● Paryžiuje tęsiamos Amerikos-S. Vietnamo derybos dėl ekonominės paramos Hanojaus valdžiai.

● Grįždamas iš Amerikos, sovietų partijos vadas Brežnevas sustos dviem dienom Prancūzijoje pasitarti su prez. Pompidou.

● Prancūzijos buvęs užsienio reikalų ministeris, pasirašęs kartu su premjeru Dáldier Muencheno sutartį, atidavusį Hitleriui dalį Čekoslovakijos, Bonnet, mirė, sulaukęs 83 metų.

● Saigone įvyko didelis karinis paradas P. Vietnamo kariuomenės dienų proga.

● New Yorke patvirtintas miesto biudžetas — 10.3 bil. dol. Nuosavybių savininkų mokesčiai pakelti 36%. Už 10,000 dol. vertės namą reikia mokėti 688 dol. mokesčių.

skatina ultra kairiųjų grupes: trockistai, maoistai ir pan.

Luciano Lama, komunistų vadovaujamos unijų federacijos sekretorius, paskelbė, kad unijos turi "save prižiūrėti" ir nekelti nepateisinamų streikų, kurie kenkia darbininkajai ir visai valstybei.

Italai komunistai pasmerkė streikus

ROMA. — Italijos komunistų partija bando sustabdyti nelegalius pramonės streikus, ypatingai tokiose vietovėse, kur savaldybių valdžia yra komunistų rankose. Šios pastangos verčia ne vieną italų biznierių svajoti apie komunistų vyriausybę visoje Italijoje. Yra daug atsiti-kimų, kur pramonės vadai stoja į partiją ar remia ją pinigais. Ne vienas italų biznierių yra pasakęs, kad tik komunistai gali priversti darbininkus tvarkingai dirbti.

Italijoje streikų yra pokari-niais metais buvę daugiau, negu kitose pramonės šalyse. Gerai organizuotos komunistų unijos ypatingai nemėgsta nelegalių streikų, kurių neremia unijos. Partijos vadai ne kartą yra pasmerkę tokius streikus, kuriuos

VALDŽIA SUSIRŪPINUSI KAIRIŲJŲ GRUPIŲ SMURTU, PROVOKACIJOMIS

BUENOS AIRES. — Tūkstantiai argentiniečių iš kitų miestų suvažiuo į Buenos Aires pasitikti buvusio prezidento ir diktatoriaus Juano Perono, kuris baigė savo 18 metų užsitęsusi tremtinio gyvenimą Madride, kur jis apsigyveno 1955 m., kada jį nuo valdžios pašalino karininkų perversmas. Peroną iš Ispanijos atlydėjo pats prezidentas Hector Campora, senesniai perėmęs valdžią iš karininkų, kurie pagaliau leido piliečiams balsuoti.

Kas dalyvavo Brežnevo bankete?

WASHINGTONAS. — Užvakar Baltuose Rūmuose įvyko valstybinis banketas sekretoriaus Brežnevo garbei. Prezidentas Nixonas pakvietė į banketą 125 asmenis. Be rusų delegacijos narių bankete dalyvavo amerikiečiai iš vyriausybės, politikos, biznio, teatro sluoksnių.

Šalia Brežnevo sovietų svečiai buvo šie: užsienio reikalų ministeris Gromyko, ambasadorius Dobrynin, užsienio prekybos ministeris Patolicev, civilinės aviacijos — Bukajev, Brežnevo asistentai: Tsukanov ir Aleksandro, Tasso direktorius Zamiatin, sveikatos viceministeris Chazov, Mokslų Akademijos, Amerikos instituto direktorius Arbatov, partijos centro komiteto vicepirmininkas Mogilevers, prekybos viceministeris Alchimov, užsienio reikalų Amerikos skyriaus viršininkas Komitjenko, protokolų šefas Nikorov, saugumo jėgų Kremliuje viršininkas gen. Antonov, ambasados patarėjas Vorocov, užsienio reikalų spaudos skyriaus viršininkas Slofinski, Gromykos asistentas Makarov, ir patarėjas Suchodrov.

Iš amerikiečių vyriausybės bankete dalyvavo viceprezidentas Agnew, Atstovų Rūmų pirm. Carl Albert ir jo dukterė, Aukščiausio Teismo pirm. Warren Burger, valstybės sekr. Rogers, izdo sekr. Schultz, žemės ūkio — Butz, biudžeto direktorius Ash, patarėjas Laird, senatoriai: Mansfield, Byrd, Scott, Griffin. Dalyvavo buvusio ambasados Tassio Maskvoje našlė Llewellyn Thompson, buvęs ambasadorius Jacob Beam, pianistas Van Cliburn, aktorės June Allyson, Shirley Temple-Black, astronautas Frank Forman, prezidento Nixono dukters su vyras, keli milijonieriai, unijų atstovai: tilmsterių Fitzsimons, jūrininkų — Hall ir kt.

Svečių tarpe buvo ir keli Amerikos žydai biznierių. Iš amerikiečių vyriausybės bankete dalyvavo viceprezidentas Agnew, Atstovų Rūmų pirm. Carl Albert ir jo dukterė, Aukščiausio Teismo pirm. Warren Burger, valstybės sekr. Rogers, izdo sekr. Schultz, žemės ūkio — Butz, biudžeto direktorius Ash, patarėjas Laird, senatoriai: Mansfield, Byrd, Scott, Griffin. Dalyvavo buvusio ambasados Tassio Maskvoje našlė Llewellyn Thompson, buvęs ambasadorius Jacob Beam, pianistas Van Cliburn, aktorės June Allyson, Shirley Temple-Black, astronautas Frank Forman, prezidento Nixono dukters su vyras, keli milijonieriai, unijų atstovai: tilmsterių Fitzsimons, jūrininkų — Hall ir kt.

Svečių tarpe buvo ir keli Amerikos žydai biznierių. Iš amerikiečių vyriausybės bankete dalyvavo viceprezidentas Agnew, Atstovų Rūmų pirm. Carl Albert ir jo dukterė, Aukščiausio Teismo pirm. Warren Burger, valstybės sekr. Rogers, izdo sekr. Schultz, žemės ūkio — Butz, biudžeto direktorius Ash, patarėjas Laird, senatoriai: Mansfield, Byrd, Scott, Griffin. Dalyvavo buvusio ambasados Tassio Maskvoje našlė Llewellyn Thompson, buvęs ambasadorius Jacob Beam, pianistas Van Cliburn, aktorės June Allyson, Shirley Temple-Black, astronautas Frank Forman, prezidento Nixono dukters su vyras, keli milijonieriai, unijų atstovai: tilmsterių Fitzsimons, jūrininkų — Hall ir kt.

Brazilai parinko naują prezidentą

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos kariuomenės vadai pasiūlė generolą Ernesto Geisel, 64 metų, būti Brazilijos prezidentu. Iki šiol jis vadovavo Brazilijos žibalo pramonei, valstybinei bendrovei Petrobras. Jo brolis gen. Orlando yra armijos ministeris. Dabartinio prezidento gen. Emilio Medicei terminas baigiasi sausio mėn. Naujas prezidentas pradės pareigas kovo 15 d. Jį formaliai išrinks Elektorijų kolegija.

Nuo 1964 m. Brazilija valdo kariuomenės vadai, nuvertę paskutinį demokratiškai rinktą prezidentą Goulart, kuris buvo pradėjęs kraštą vesti komunizmo link.

Peronistų valdžia Argentinoje labai susirūpinusi, kad karinis perversmas nepasikartotų. Prieš kelias dienas vidaus reikalų ministeris ilgame pareiškime prašė karstuosius peronistus atsiskirti įstaigų, įmonių okupavimo, kuris paskutiniu metu labai padažnėjo. Ministerija prašė naikinti provokacijas. Praėjusią savaitę peronistų partijos sekretorius Jaun Manuel Abal Medina pasirodė kartu su kitais žinomais peronistų vadais televizijoje ir pasisakė prieš nepastovumo atmosferą, kuri duoda reakcionieriams priežastį jų veiklai.

Išrinkus į valdžią peronistus, jie dar nespėjo pakeisti įmonėse, radijo stotyse, universitetuose, ligoninėse dirbančių viršininkus ar direktorius. Tokių įstaigų tarnautojai ir darbininkai, peronistai, patys ėmė "oku-puoti" įstaigas ir pakeitinėti vadovaujančius asmenis. Įmonėse kairieji darbininkai jėga išmetė direktorius ir išsiskyrė savo žmones. Vien Buenos Aires mieste aštuonios ligoninės buvo okupuotos. Darbininkai jas paliko tik valdžiai pažadėjus greit paskirti naujus administratorius. Jauni peronistai užėmė ir aštuonias radijo stotis, reikalaudami pakeisti ne tik jų vadovybę, bet ir pačias programas.

Šie veiksmai yra su nerimu stebimi kariuomenės ir nuosaukiųjų argentiniečių. Dažnai dėl kurios nors įstaigos vadovybės kovoja atskiros peronistų grupės, kiekviena siūlydama savo vadovus. Vienoje ligoninėje susimušė dvi peronistų jaunimo atskaitos: kairieji ir dešinieji peronistai.

Svietimo ministeris Jorke Tassio pasmerkė peronistų grupių veiklą universitetuose, kur ne vienas profesorius buvo ne tik išmestas iš darbo, bet dar ir primuštas. Ministeris pareiškė, kad fizinis smurtas yra svetimas argentiniečių dvasiai. Valdžia paskyrė universitetams specialius įgaliotinius su plačiomis teisėmis juos tvarkyti. Bet ir tas nesumažino kairiųjų studentų entuziazmo savaip tvarkyti Argentinos mokslo įstaigas.

ZENEVA. — Tarptautinių darbo unijų konferencija Zenevoje paskelbė rezoliuciją, kuri reikalauja sustiprinti Pietų Afrikos boikotą. Vyriausybė raginamos nutraukti su P. Afrika visus ryšius, kol ji praktikuoja apartheidą.

Brazilija laiminga, kad jos generolai yra ir neblogi ekonomistai. Valstybės gamybinis produktas auga virš 10% per metus. Infliacija buvo labai sumažinta iki 8% per metus.

Generolas Geisel buvo vienas ty karininkų, kurie įsteigė Karo kolegiją, kur karininkai baigia ekonomikos ir pramonės kursus. Jis buvo pirmo karinio prezidento gen. Castelo Branco adjutantas ir vėliau Aukščiausiojo Teismo teisėjas.

Senatas vakar svarstė prezidento paskirto FBI direktoriaus Clarence M. Kelley patvirtinimą. Nubraižoma, kad jis bus patvirtintas. Jį labai rekomendavo sen. Egletonas. Kelley tarnavo FBI įstaigoj 21 metus, o po to buvo Kansas City policijos viršininkas.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIUS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

X-1 METAI

NR. 25 (419)

Bar truputis

APIE JUBILIEJINĘ STOVYKLĄ

Bendrosios papildomos informacijos ir kai kurie svarbesi pagrindai. Primenama baigminė visų registracijos data — liepos 1.

Kiekvienas stovyklautojas turi turėti visą savo asmens stovyklinį inventorių: — uniformą, jos pakaitalą, darbui drabužius bei batus, valgyti įrankius, švaros bei gūlio reikmenis, stovyklinių užsiėmimų (pagal vadovų ir nurodymus) priemones; taip miegmaišį, pagalvę, paklodę, antklodę, lovelę ar oro pripučiamą dušininį ir t. t.

Ką dar atsigabenti ir ko ne

Atskirai įsiregistruojant stovyklautojai — taip pat turi turėti visą asm. stovyklinį inventorių ir palapinę.

Vienetai turi turėti vieneto stovyklinį inventorių: palapinės, švarai palaikyti, pionierijos, įrangos, užsiėmimų, žaidimų, prielaužų pasirodymų, programose dalyvavimo ir k. priemones; geria turėti ir kiek valgiui nešti ar virti indų; atsivežti veliavas, gaires, gairesles ir p.

Nedidelių palapinių (7'x9'), dviem žmonėm, galima išsinuomoti iš stovyklavietės administracijos; mokestis: \$10 už visą JS laiką ar po \$1 už kiekvieną dieną. (Iš anksto reikia užsisakyti per v. s. V. Jokubaitį).

Savo atsigabentoms (visokioms) palapinėms pasistatyti stovyklavietėje yra patogių ir daug vietų.

I JS neatsigabenti:

— brangių daiktų, brangenybių, labai gerų drabužių ir t. t.; jokių ginklų, jokios sprogstamos medžiagos, jokių degalų ir p.; jokių alkoholinių gėrimų; jokių svaigalų, narkotikų ir k.; radijo bei televizijos aparatų; jokių medžiojimo, šaudymo, žvejiojimo ar p. įrankių; jokių lošimo kortų, kitokių azartinų lošimų priemonių ir t. t.

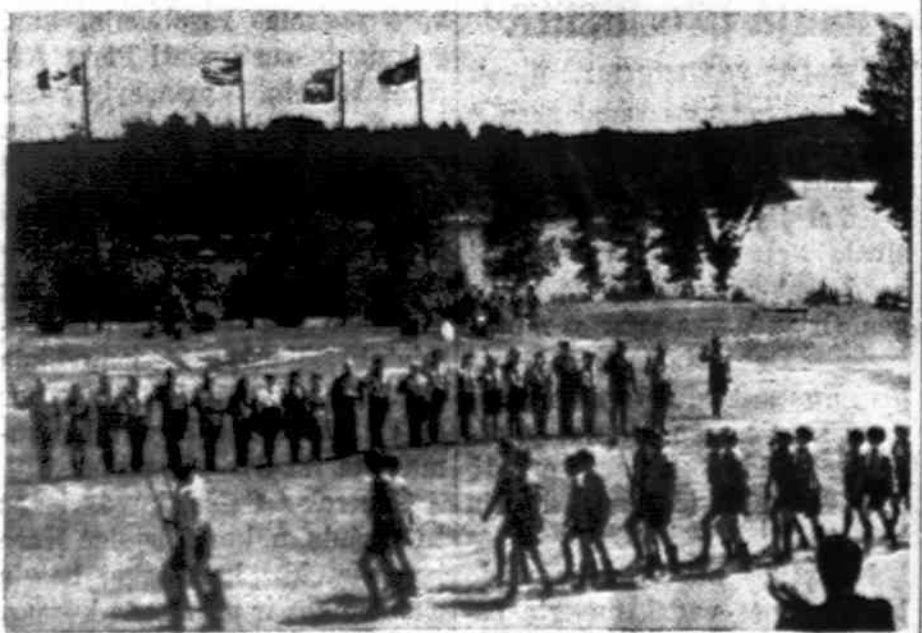
I JS atsigabenti patartina:

— skautiško lavinimosi dalykų bei reikmenų; sk. užrašų, dienoraščių ir k. knygų; įvairių tautinių lietuvių meno dalykelių papuošimams, dekoracijoms ir p.; brezentinius ar plastikinius maišus ar daiktams sausai laikyti; ir visa kita, kas skautiškai ir lietuviškai galėtų praturtinti stovyklą.

Beaumont stovyklavietė

Pasiekama iš didžiojo federalinio plento nr. 90 (Cleveland-Buffalo) Ohio keliu nr. 5 (Ash-tabula — Rock Creek) į pietus (šiuo keliu ligi stovyklos apie 7 mylios; įvažiavimas dešinėje šio kelio).

Ligi paaiškės stovyklautojų registracijos duomenis (po š. m. VII.1), tuo tarpu Jub. Stovyklai Beaumont stovyklavietėje rezervuoti 2 dideli rajonai (A ir

STOVYKLINIS PARADAS

Pernykštieji Kanados Romuvos dešimtmčio stovykloje.
V. Bacevičiaus nuotr.

t. n. DALIA EIDUKAITĖ,
autorė straipsnio "Moteris Amerikos mokyklų vadovėliuose", įdėto "Mūsų Vyčio" Nr. 3-4.
"Mūsų Vyčio" iliustracija

Automobiliams stovyklavietėse važinėti nebus galima. Jie turės būti palikti didelėje aikštėje, tuoj įvažiuojant. Turės būti užrakinti. Ir nebus galima juose "gyventi" ar nakvoti. Stovyklavietės taisyklės griežtos.

Tvarka

Principe prisilaikoma BSA stovyklinės tvarkos ir Beaumont stovyklavietės taisyklių.

Vietovių vadovai ir vadovės atsako už savo stovyklautojus ir stovyklautojas. Jei atsirastų koks neklaudžada ir bandytų ardyti tvarką, toks turėtų tuč tuojau išeiti iš stovyklos. Tą turi visi iš anksto žinoti; kito keli nėra.

Naktį stovyklavietė uždaro-

apie 4 valandas. Labai stiprūs ir begalo idomūs straipsniai, gausios ir gražios foto nuotraukos, ypač dail. Henriko Blyskio. Šiame numeryje rašo: K. Marijošienė, R. K., Eglė Aglinskaitė, J. Dainauskas, D. Eidukaite, Stasys Žymantas, Vyt. Bagdavičius, Loreta Plepytė, G. Sužiedelienė; yra keletas mūsų tautosakos gabalėlių ir naujosios poezijos. Numeris riebus: su viršeliais — net 64 puslapių.

Tik labai galima, kad šis numeris, matyt, užsigulejo spaustu-vėje. Gautas tik dabar, o jo data yra: 1972 — Jaunimo Metai (Nr. 3-4). Taip ir norėtusi, kad būtų datuotas bent 1973, sausio-birželio mėn., nes žurnalo medžiaga tikrai šviežia ir aktuali.

Atidus skaitytojas

★ Lituanicos tunto vilkiukų ir bebrukų naktinė iškyla įvyks birželio 23-24. Tikimės, kad tėveliai, įvertindami savo jaunųjų sūnų idomiu išgyvenimu ir nuotykių troškimą, leis visiems vilkiukams ir berikams dalyvauti šioje išklyje, kuri žada idomiu žaidimų gamtoje, kelionę laiveliu, gardžiavimąsi ne Mamyčių gamintais patiekalais (grįžę labiau įvertins mamos gamintus pietus), daug džiaugsmo vakaro lauzę, nakties sargybą ir naktinę palapinę.

Vietas: Lietuvių parkas, Rockford, Ill.

Renkamės: šeštadienį, birželio 23 d., 8:30 val. ryto prie Jaunimo Centro. Vykstame darbo uniformomis — trumpom mėlynom kelnėm ir skautiškais marškinukais. Marškinukus bus galima įsigyti prie Jaunimo Centro, jų kaina — 2.25.

Grįžtam: sekmadienį, birželio 24 d., 4:43 val. p. p. prie J. Centro. Tėveliai nesivėluokite.

Kaina: \$7 — vienam, \$10 — dviem ir \$12 trim tos pačios šeimos skautams.

Sekmadienio rytą kviečiame vilkiukų ir bebrų tėvelius su šeimomis atsilankyti į iškylą ir dalyvauti šv. mišiose, kurios bus atšaužamos 11 val. ryto malonioje gamtos aplinkoje.

Lituanicos tunto jaun. skautų draugininkai

★ Chicagoje: Rako miško ir Jubiliejinės stovyklos stovyklautojams. Sveikatos patikrinimas visiems į Chicago skautų-čių stovyklą Rako stovyklavietėje ir Jubiliejinę stovyklą vykstantiems skautams ir skautėms bus vykdomas trečiadienį, birželio 20 d., 7-9 val. vak. Jaunimo Centro.

Cia budės visų keturių tuntu vadovės-vai, kurie priims stovyklinę registraciją ir mokestį. Primename, kad tai bus paskutinis terminas užsiregistruoti į stovyklą. Taip pat čia bus galima įsigyti ir stovyklinių marškinėlių.

★ Siemet yra puiki galimybė stovyklauti, nes Chicago's tunti ruošia savo stovyklą liepos 7-21 Rako stovyklavietėje, o rugpjūčio 21-29, netoli Clevelando, vyks

JAU PARUOSTA SPAUDAI

"Lietuviškoji Skautija"

Jai išleisti reikia 12,000 dol.

Po 20 metų kruopštaus darbo knyga "Lietuviškoji Skautija" jau paruošta spaudai.

Ją sudaro dvi dalys: istorinė skautiškojo lietuvių sąjūdžio apžvalga ir skautijos nuopelnai Lietuvai.

Jubiliejinę visos Lietuvių Skautų Sąjungos stovyklą, kurioje dalyvaus ne tik JAV ir Kanados, bet ir kitų kraštų lietuviai skautai ir skautės.

Išregistravimo terminas baigiasi, todėl visi raginami nedelsiant registruotis. Kviečiame visus tėvus pagerbti savo vaikų skautavimą ir vadovų darbą ir pastangas ir sudaryti savo vaikams galimybę pastovyklauti šią vasarą bent vienoje skautiškoje stovykloje.

Ši knyga bus apie 800 psl. ir gausiai iliustruota.

Jos autorius — lietuvių skautų steigėjas v. s. Petras Jurgėla. Jis arčiausiai yra pritapęs prie pirmųjų lietuvių skautų žingsnių, sukūręs pirmuosius skautų mokyklai ideologinius ir metodus vadovėlius, parašęs kelias kitas istorines knygas ir keletą išvertęs iš svetimųjų kalbų.

"Lietuviškojo Skautijo" sąlia skautiškojo sąjūdžio apžvalgos abiejose dalyse

atskleidžiami lietuvių skautijos darbai, žygiai, sukleitiniai ir asmeniniai įnašai į kultūrinius lietuvių tautos lobius ir darbai Lietuvai įvairiose srityse.

Tai visa liudija tūkstančiai faktų, pavardžių, datų ir vietų. Veikalas bus pats didžiausias lietuvių skautijos liudininkas.

Šiam didžiam darbiui įgyvendinti reikia finansinės garantijos.

Veikalo išleidimas kaštuos per \$12,000.

LSS vadovybė finansam telk-

ti sudarė knygos vajeaus komite-

Vajeaus komitetas nuosirdžiai kreipiasi į visus skautijai priaučiančius lietuvius paremti mūsų pastangas išleisti lietuvių skautijos istoriją. Ypač atkreipia dėmesį į vyresnius skautus, vadovus, skautų tėvus ir rėmėjus. Jūsų skubus atsiliepi-mas į komiteto prašymą suma-lins visus rūpesčius, paspartins darbą ir sukels pasitikėjimą mūsų šeimos jėgomis.

Knygai "Lietuviškoji Skauti-ja" rėmėjus grupuos šitaip:

1. leidėjai (aukoję ne mažiau \$50).

2. garbės prenumeratoriai (ne mažiau \$25);

3. prenumeratoriai (ne ma-žiau \$10 — tokia knygos kaina ją užsisakius dabar) ir

4. aukotojai — rėmėjai (pa-aukoję bent kiek).

Leidėjai ir garbės prenume-ratoriai bus atžymėti išleistojo knygoje, o pirmieji prenumerato-riai ir aukotojai — spaudoje.

Užtat be atskiro pakartotino kreipimosi siųskite pagal išga-les savo įnašą knygos "Lietuviš-koji Skautija" vajeaus komitetui: Juozas Bružas, 7108 Avenue X, Brooklyn, N. Y. 11284. Čekius išrašykite: "Lietuviškoji Skau-tija".

"Lietuviškoji Skautija" bus rats geriausias paminklas ir liu-dininkas skautų darbų lietuvių kultūrai ir palikimas jaunajai kartai.

A. Sam.

"NAUJENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BŪČIULIS

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.

Now U.S. Bonds pay 6 1/2% interest when held to maturity of 5 years. 10 months after the first year. Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ŠKIRPOS KALBA PRIE DR. PAJAUJO KARSTO

Karys, diplomatas ir visuomenės veikėjas pulk. Kazys Škirpa su mirusiu Dr. Juozu Pajauju atsisveikino tokiais žodžiais:

Mieli Tautiečiai,
Su a. a. Juozu Pajauju buvau pirmą kartą susipažinęs prieš 50 metų Vilniuje, kuris tada tebebuvo vokiečių okupuotas.

Buvau į tą istorinę Lietuvos sostinę prasiveržęs per rusų — vokiečių frontą 1918 m. kovo mėn., su misija paimti ten jau veikusią Lietuvos Tarybą apie lietuvių karių didžiulį sujudimą Rusijoje laike rusų revoliucijos, ir dėti pastangų ginkluotai pajėgai sudaryti kai tik ims grįžti iš Rusijos mūsų vyrai, kuriuos caro valdžia buvo sumobilizavusi rusų karo reikalams.

Juozas tada buvo jaunas, kaip ir aš pats. Jis degė lietuviškuoju patriotizmu, kaip dauguma lietuviškojo jaunimo Vilniuje. Būdamas pilnas jaunatviškos

energijos — jis ieškojo, kaip galėtų ją prasmingiau panaudoti Tėvynės — Lietuvos labui. Matydamas, kaip okupacinė vokiečių valdžia beatodairiškai alino kraštą ir laiko kietai prispaudusi jo gyventojus, Pajaujis kritiškai žiūrėjo į Lietuvos Tarybos planą atkurti Lietuvos valstybę vokiečių pagalba. Jis laikėsi įsitikinimo, kad be kovos ir kraujo aukų toks idealas iš viso neatsiekiamas.

Todėl nebuvau nustebintas kai — pirmajai Vilniaus karo komendantūrai susidarius — Pajaujis atvyko į ją prisistatyti su pasiūlymu kuo galėtų būti naudingas. Tai buvo dar prieš savanorių šaukimo akto paskelbimą.

Komendantūra jau buvo apsisprendusi imtis pastangų kuo skubiausiai sudaryti ginkluotą vienetą Vilniui ginti. Tam buvo reikalinga kviesti sostinės vyrysių registruotus Komendantūroje. Kaip tada ejęs Komen-

San Francisco mieste skulptorius Asawa su vaikais, kurių vyriausias buvo 14 metų, sukūrė daug barjelių, vaizduojančių miesto vaizdus, ir įtaisė papuoštą miesto fontaną. Dešinėje galima išvysti Golden Gate tiltą su automobiliais. Kairėje žiūrovas bando suprasti, kas ten pavaizduota.

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia surinktos knygos galima užsakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kurios yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas paverčiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autoras buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašius, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašius, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoras pastabumais neapgauna turistų ir agitatorių propagandą bei užmaskavimą. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie lietuvių kultūrinį gyvenimą. Skurdū tremtis ji nepalėnė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juokingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krišto Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui iškleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir patalpa įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose savaioje juokauja ir verčia poetai, padėdami išreikšti žodžiais jausmų ir mintų gelmes.

Naujienose yra gausūs pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, VALIŪNĖNĖ, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—

2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Išlenimo formato, 157 psl. \$2.00.

3. Burky Jozė, EILERŠČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.

4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Mili rinktinė, 166 psl. Kaina \$3.00.

5. Kleopas Jurgelionis, GLADI — LIODI. Lyrikos eilės, 106 psl. \$2.00.

6. Anstolijus Kairys, AUKŠTAS SĖJA. Eilėraščių, 86 psl. \$2.00.

7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENČIA. Eilėraščių rinktinė, 53 psl. \$3.00.

8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauk "Anykščių šilėlis", vertimas. 42 psl. \$2.00.

9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.

10. Stepa Sančaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$2.00.

11. Stepa Sančaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.

12. Petras Segetas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščių rinktinė, 92 psl. \$1.00.

13. Petras Segetas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščių, 112 psl. \$1.00.

14. Eugenijus Gvoda, AUKONOS IR SMALIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.

15. Elena Tumiulis, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščių, 80 psl. \$2.50.

16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.

17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poemai, 58 psl. \$1.00.

18. Adomas Jassas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persitumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui

Ansamblių, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

danto pareigas, aš pakviečiau Pajaujį sau į talką pirmam debiutui, kuris buvo toksai:

Buvo supuolimas, kad tą ar sekanciją po to dieną vyko Vilniaus miesto teatro salėje kažkoks vaidinimas. Jis buvo su traukęs sostinės lietuviškąjį eilę. Mintis blykstelėjo panaudoti tą progą vyrams pašaukti prie ginklo. Paprašiau Juozą, kad pasakytų tai rinkinei publikai karštesnį žodį. Po to viešai perskaičiau Komendantūros atsisaukimą į sostinės gyventojus stoti ir organizuojamos krašto apsaugos eiles.

Po pradinio apstulbimo dėl mudviejų savavalingo iššūkio — sceną publika palydėjo mūsų debiutą didelėmis ovacijomis ir sugiedodama Tautos ginklą pakilusia nuotaika. Sekančią dieną iš pat ryto jau rinkosi prie Komendantūros vyrų eilės stoti prie ginklo.

Deja, šis taip įspūdingai užsimezgęs dviejų pirmųjų savanorių kooperavimas buvo dar svarbesnio reikalo sukludytas: Juozas buvo M. Sleževičiaus pakviestas išvystyti gynyminio propagandą ir savanorių šaukimą prie ginklo visame krašte...

Tuo tat būdu kova dėl Lietuvos nepriklausomybės buvo laimėta. Ją laimėjus, Pajaujis suprato, jog improvizacinių metodų ir patriotinių norų valstybės progresui išvystyti ne užtenka. Todėl, kai tik aplinkybės leido, jis išvyko į Vokietiją papildyti savo išsimokslinimo, pirmoje vietoje ir ekonomikos srityse, kurios yra pagrindinės valstybės gyvenime sritys.

Grįžęs po kelių metų studijų iš užsienio su ekonomikos daktaro laipsniu, Pajaujis buvo visais požūriais pasiruošęs atsaugoms valstybės vyro pareigoms. Jis ir vėl, kaip 1918 metų gale, buvo pasiryžęs visus savo talentus ir išsimokslinimą panaudoti Lietuvos labui. Deja, 17 gruodžio smur-

tas prieš demokratinę krašto santvarką vertė Juozą savo jėgas nukreipti kovai su kraštui užtrauktomis vidaus politinėmis negerovėmis...

To pasekoje Juozui teko skaudžiai nukentėti: būti persekiojamam, teisiamam, kalinamam, ir ištremtam iš savo krašto. Tuo tapo sužalota pati produktingiausia jo, kaip žmogaus ir savo krašto patrijoto, gyvenimo dalis, o jo šešai perskaičius Komendantūros atsisaukimą į sostinės gyventojus stoti ir organizuojamos krašto apsaugos eiles.

Tačiau nežiūrint visų tų ašmeto užurpacinės valdžios užtrauktų kraštui vidaus politinių aplinkybių, aik čilpusių žmogaus jėgas ir sveikatą, Juozas Pajaujis nepalūžo: neišvengė savo principų ir tikėjimo į demokratines sistemas naujūngumą mažai lietuvių tautai, idealų, kurių dėka lietuvių tauta buvo suradusi savyje jėgų ir pasiryžimo iškovoti 1918 — 1920 metais Lietuvai politinę laisvę bei valstybinę nepriklausomybę.

Kada 1940 metais Lietuvą ištiko didžioji jos nelaimė, Juozas Pajaujis nepasimetė: nežiūrint naujo arešto ir naujų persekiojimų, šį kartą iš sovietų okupantų pusės, jis ir toliau švietė visiems kelią savo patriotizmu ir demokratijos idealais. Tai davė pagrindą numatyti Juozą Pajaujį dar prieš 1941 m. birželio 23 dienos sukilimą būsimosios naujos tautinės Lietuvos Vyriausybės narių. Tačiau faktiškai jo pašaukimas tai istorinei Lietuvos naujo prisikėlimo misijai jį užklupo esant su paskaitomis šiauliuose, kurie bemačiant atsidūrė tarp dviejų ugnių — puolančių vokiečių ir besigančių rusų. Tai buvo pastatė jo gyvybę į didelį pavojų, nes galėjo būti sovietų arba nacių atpažintas, sučiuptas ir nudėstas...

Išsisaugoti jam nuo tokio pavojaus jam pagelbėjo kovotojiškas užsigrūdinimas iš praetis ir nūgrįsti Lietuvos himno garsai kai dar besislapstė. Apie tą atsitikimą Juozas buvo man rašęs:

"Eidamas kažkuria siaura gatvele netoli geležinkelio stoties, aš staiga išgirdau, kaip iš vieno nedidelio vienaaukščio namelio sklinda — Lietuvos himno garsai. Sustojau, kaip įdiegtas. Įsižiūrėjęs pamaciau per langus, kad tame namelyje jau buvo susirinkę nemaža žmonių. Įsidrąsinęs įžengiau ir aš į trobą. Susirin-

kusieji buvo paprasti žmonės, darbininkų rūbais: himno garsams skambant, daugelis šluostė ašaras. Netrukus radiofono kalbėtojas perskaitė Lietuvos suverenumo atstatymo aktą ir peskelbė sudarymą Laikinosios Vyriausybės, kurios sąsąta ir mano pavardę, kaip darbo ir socialinių reikalų ministro"...

Brangindamas laiką, susilaukau nuo detalių, kaip Juozas veikė, kad žūt būtų pasiekti Kauną ir galimai greičiau, nežiūrint jėg visos susisiekimo priemonės jau buvo karo įvykių nutrauktos. Tepasakysiu, jog jam tati vistik pavyko ir jis galėjo stoti Prof. J. Ambrazevičiui (Brazaičiui) į talką, laikinai perėmusiam Sukiliminės Vyriausybės vadovavimą, kai aš buvau nacių sukludytas vykti į savo kraštą perimti Laik. Vyriausybės Ministerio Pirmininko pareigas, kurioms buvau pačios tautos sudėtomis kraujo aukomis pašauktas.

Naujos tautinės Vyriausybės

sudarymu Lietuvos suverenumas buvo atstatytas. Bet jai teko vystyti savo veiklą sunkiausiomis politinėmis aplinkybėmis, kadangi Lietuvos laisvės kovotojų kebuvo tautos sukilimo pastatyta krašto priešakyje kovoję su vienu okupantu — Sov. Sąjunga — kuomet kitas kaimynas — hitlerinė Vokietija, pasukusi savo militarines jėgas į Rytus per Lietuvą — siekė ją irgi okupuoti.

Atsiskubinimas į Kauną Sukiliminės Vyriausybės nario pareigoms tokomis desperatiškoms aplinkybėmis buvo tikras iš Juozo Pajaujo pusės pasiaukavimas Lietuvai svarbiausiam reikale. Tuo jis vis savo intelektualinių pajėgumų padėjo sakyti Vyriausybei atsispirti net pusantro mėnesio prieš nacių pikta kėslą ją tuojau nušalinti...

Esu tikras, jog atitiksiu savo kolegų, Lietuvos Laik. Vyriausybės narių jausmų, jei visų jų vardu pareikšiu iš šios vietos gilią padėką Vėliniui už tą talką Tėvynės — Lietuvos labui, o gyvenimo palydovei, didž. gerb. Ponai Pajaujienai, jų dukroms, anū-

kėms ir visai giminei nuoširdžiausią Vyriausybės užuojautą, kad neteko visiems jiems brangiausio asmens...

Lietuvos laisvės kovotojų kebuvo tautos sukilimo pastatyta krašto priešakyje kovoję su vienu okupantu — Sov. Sąjunga — kuomet kitas kaimynas — hitlerinė Vokietija, pasukusi savo militarines jėgas į Rytus per Lietuvą — siekė ją irgi okupuoti.

Atsiskubinimas į Kauną Sukiliminės Vyriausybės nario pareigoms tokomis desperatiškoms aplinkybėmis buvo tikras iš Juozo Pajaujo pusės pasiaukavimas Lietuvai svarbiausiam reikale. Tuo jis vis savo intelektualinių pajėgumų padėjo sakyti Vyriausybei atsispirti net pusantro mėnesio prieš nacių pikta kėslą ją tuojau nušalinti...

Būk užtikrintas, jog mes — kiti Lietuvos Sukiliminės Vyriausybės nariai — kol būsimie gyvi, nenuleisime rankų ir tęsimie jai Lietuvių tautos pavestą misiją — ginti ir atstovauti Lietuvos valstybinį suverenumą!...

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsakyti paštu, atsikuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis įspūdžiai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista, 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donalaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas S. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istorinis DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsikuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

Mes švenčiame 50 m. sukaktį
Mokame iki 6% Dividendus ir
dar duodame dovanų.

JEI PADESITE TAUPYMO SĄSKAITON \$100 ar daugiau, tai galėsite gauti šotį ir 4 stiklus.

JEI PADESITE \$500 ar daugiau, tai iš 40 dovanų galėsite pasirinkti padažo šildytuvą, žvakį, patarnavimų lėkštę, dėžutę duonai, nerūdijamo plieno dubenį daržovėms maišyti, elektros laikrodį virtuvei ir daugelį kitų vertybių.

JEIGU PADESITE \$5,000 ar daugiau, tai iš 40 dovanų, galėsite pasirinkti rankinius ir stalo laikrodžius, dakrono antklodę, radiją, foto aparatą, šildomą lėkštę, spingutuvą, elektros keptuvą, Corning kavinuką ir daugelį kitų vertybių.

VIENAI SĄSKAITAI VIENA DOVANA.

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 9 iki 6 val. vak. Penktadienį nuo 9 iki 7 val. vak., o šeštadienį nuo 9 ryto iki 1 po pietų. Trečiadieniais uždaryta.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$7.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.
15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.50
vienam mėnesiui \$3.00

Kitoje JAV vietoje:
metams \$20.00
pusiui metų \$11.00

NAUJIENŲ raštinė atidaro kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Svarbiausieji pasitarimų klausimai

Prezidentas Niksonas, Baltuose Rūmuose suruošęs vakarienę Sovietų Sąjungos komunistų partijos pirmajam sekretoriui Leonidui Brežnevui, pirmadienio vakarą pareiškė, kad dabar vykstanti konferencija gali būti pati svarbiausioji, kuri bet kada yra vesta Baltuose Rūmuose. Visi žino, kad Baltuose Rūmuose buvo nepaprastai svarbių posėdžių, kurių metu buvo sprendžiami pasaulio taikos ir gerbūvio klausimai, bet jų svaris, palyginus su dabartine, nebuvo tokie svarbūs. Reikia neužmiršti, kad prezidentas Niksonas taip lengvai žodžiais nesisivaido ir tokios didelės reikšmės neduos tuščiaviduriui susitarimui. Brežnevas taip pat pareiškė didelių vilčių į Washingtoną prasidėjusius abiejų valstybių pasitarimus.

Pirmąją konferencijos dieną prezidentas Niksonas ir sekretorius Brežnevas leido sekretoriui Rogers ir užsienio ministrui Gromyckai pasirašyti kelis susitarimus. Antradienio rytą Valstybės Departamente jau buvo pasirašyta nauja sutartis kultūrinėms mainams, leidžiantiems rusų šokėjams atvykti į Ameriką ir Amerikos muzikams nuvykti į kelis rusų valdomus miestus. Šiame susitarime nieko naujo nebėra. Prateistas iki šio meto veikęs susitarimas. Sovietų valdžia kiekvieną metų parenka kelis "kultūrininkus", atsiunčia juos į Ameriką ir paveda juos po svarbesnius kultūrinius centrus. Sovietų valdžia žino, kad JAV nepripažįsta Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, bet sovietų valdžia "kultūrinių mainų" priedanga išmugeliuoja į Ameriką kokią Zimaną, Baltušį ar kitokį okupanto valdžios įrankį. Amerikiečiai tuo tarpu siunčia į Rusiją muzikus ir šokėjus. Pasirašytos tarptautinio transporto ir vandenynų tyrimo sutartys.

Brežnevas svarbesnių pareiškimų tuo tarpu dar nepadarė, bet sovietų delegacijos atstovas Leonidas Zamiatinas jau paskelbė gana reikšmingas mintis. Jis aiškiai pasakė, kad Sovietų Sąjunga nori prekybos su JAV. Bet ji nenori prekybos dabartinėmis sąlygomis. Ji nori prekybos pačiomis geriausiomis sąlygomis, kokias JAV duoda artimiausiems savo kaimynams ir bendradarbiams. "Mes nenorime gauti iš Amerikos kaklaraiščių ir nenorime JAV siūlyti sagų (guzikėlių), — pareiškė Zamiatinas. — Mes norime gauti iš Amerikos pačių naujausių pramonės mašinų ir norime jums duoti geriausių žaliavų".

Kada Zamiatinui buvo primintas sovietų valdžios nutarimas neišleisti žydų iš Rusijos, o keliems išleidžiamies uždėtas piratinis išvažiavimo mokestis, tai Zamia-

tinus pakėlė akinius ir pareiškė, kad mes atvažiavome prekybos sutarties pasirašyti, bet nekalbėti apie priemones, kaip kišti į kitos valstybės vidaus reikalus. Leidimas žydams išvažiuoti iš Rusijos esąs Sovietų Sąjungos vidaus reikalas, todėl Washingtono šis klausimas visai neturėtų būti svarstomas. Kada Zamiatinui buvo priminta, kad prezidentas Niksonas nieko negalės padaryti be senatorių sutikimo, tai jis nuleido nosį ir pasakė, kad jis nieko apie tai nežino. Tuo tarpu kiti sovietų delegacijos nariai pokalbiuose pasakė, kad Brežnevas galėsias ir žydų išvažiavimo klausimą svarstyti. Rusams svarbu, kad būtų padarytas pagrindinis prekybos susitarimas.

Bet gerai informuoti laikraštininkai praneša, kad prekybos klausimas tarp JAV ir Sovietų Sąjungos nėra pats svarbiausias šios dviejų valstybių konferencijos klausimas. Žurnalistas Joseph Alsop praneša, kad svarbiausias šios konferencijos klausimas nėra parašytas net oficialion dienotvarkėn. Tas svarbiausias klausimas yra Kinijos klausimas.

Alsop patyrė, kad nieko komunistinė Rusija taip nebijo, kaip pamažu atsigaujančios Mao Cetungo valdomos Kinijos. Pekino valdžia išmūšė iš rusų kelias galingas tarptautines pozicijas ir visoje eilėje valstybių išstūmė maskvinius komunistus. Pagaliau, kiniečiai taip pat turi galingas karo jėgas visame Sovietų Sąjungos pasienyje. Rusai yra sutraukę didokius įvairiausius karos dalinius į Kinijos pasienį, bet rusai nesijaučia pakankamai stiprūs. Įtakingesnieji rusų karo vadai nori dabar pavartoti atominę bombą Kinijai sunaikinti. Alsop šitaip rašo:

"Savaime suprantama, kad nei prezidentas Niksonas, nei Leonidas Brežnevas negali prasižinti apie šį dienotvarkėje nepaminėtą klausimą. Tuo tarpu Sovietų Sąjungos grąsinimas Kinijai padarė galima tą visą sudėtingą Kinijos ir Rusijos diplomatiją. Šios diplomatijos tikslas yra, pirmiausia, sustabdyti sovietų (atominį) puolimą; antra, sudaryti naują pasaulio jėgos struktūrą, pastatytą ant JAV — rusų ir kiniečių galingų valstybių trikampio. Tokia trikampė struktūra turi automatiškai atsirasti, jeigu rusai bus įtikinti nepradėti atominio karo". (Chicago Sun - Times, 1973 m. birž. 19 d. 31 psl.).

Alsop yra įsitikinęs, kad ir Brežnevas negali viešai prabilti apie šį dienotvarkėje neįrašytą klausimą. Jis kalbės apie reikalingus prekybinius santykius, bet tuo pačiu metu galės vesti pasirošimus pulti Kiniją. Sovietų kariai yra įsitikinę, kad dabar jie gali sunaikinti Kiniją, bet jie nežino, ar ateityje, kada kiniečiai pasigamins atominę bombą, galės tai padaryti.

Turint galvoje Washingtono svarstomas problemas, kiekvienam lietuviui kyla klausimas, kaip bus su rusų pavergtą Lietuvą? Ar Washingtono vykstančių pasitarimų metu rusams bus priminta, kad jie neturi teisės grobti kaimynines valstybes ir taip žiauriai išnaudoti minėtų kraštų gyventojus. Prezidentas Niksonas turės tai padaryti, jeigu jis norės gauti senato pritarimą. Jis turės priminti ir Zamiatinui, kad rusai taip pat neturi teisės plėsti šimtaprocentinių muitų nuo pavergtiesiems siunčiamų pagalbos siuntinių. Kas nors Brežnevui turės pasakyti, kad sovietų karo jėgos turės trauktis iš rytų Europos, jeigu rusai norės taikos Europoje.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

PASTABOS IŠ TOLO

Dr. M. Anyso "Kova dėl Klaipėdos"

2

Nuo Nidos iki Bajorų. Po viršininkų būtų sekę aukštesni ir paskui žemesni valdininkai, iki visiškai "nacionalizavimo" klaipėdiškių naudai... Centro vyriausybės ilgai būtų belikę labai mažai rūpestių dėl Klaipėdos — tik duoti tiek pinigų, kiek bus reikalaujama.

Galimas daiktas, kad tada V. Gailiui esant Gubernatorium "pirmuoju" pasidaro, ar galėjo pasidaryti dr. M. Anyso, nors neatsimenu, kad oficialiai tai būtų buvę užfiksuota net Gubernatoriaus Gailiaus įsakymų knygoje, nežinau, kad V. Gailius, Gubernatoriaus pareigose teisbuvęs vos kelis mėnesius. Kaune lankėsi gana dažnai. Tiek apie dr. M. Anyšą kaip "pirmą po Gubernatoriaus".

Betgi šitaip aukštai iškilusiam, ar iškilusiam leiskime pasisakyti ir pradėkime skaityti jo atsiminimus.

"Naujienose" išspausdinta dr. M. Anyso atsiminimų dalis teapima Gubernatoriaus dr. Jono Navako laikotarpį. Štai kaip autorius charakterizuoja Gubernatorių dr. J. Navaką (čia paimu tik labiau reikšmingas dr. M. Anyso apybraižas. V. B.). Navakas 1915 — 1918 m. tariai studija-

ves Maskvos universitete mediciną. Vadinasi dr. M. Anyso jau pat pradžioje įtaria, kad Navakas tik tariai studijavo, o tai reiškia, kad gal ir visai Maskvoje nestudijavo.

Po 1930 m., toliau rašo Anyso, Jonas Navakas vėl buvo Paryžiuje. Pirmąs, kad Navakas ankščiau su pertraukomis studijavo Paryžiuje, ir iš ten grįžęs vadinasi teisių daktaru, bet, rašo Anyso: "...aš su juo Gubernatorijoje dirbdamas, neturėjau progos matyti nei jo teisių daktaro diplomo, nei jo disertacijos, nei jo visuotino teisės žinojimo". Išėitų, kad Gubernatorius dr. J. Navakas, kurį toms pareigoms paskyrė valstybės prezidentas — patikrinęs jo diplomus ir nusimanymą teisėje ar politikoje iš viso, turėjo nusilenkti savo pavaldiniui — vos tik patarėjui — Anysiui ir jam patiesti savo mokslinį diplomą, gal net pasiaiškinti teisės žinojimą, ko pasigenda Anyso.

Betrūktų tik, kad Navakas paklaustų Anyšą ar jis diplomą ir jį, kaip teisininką, pripažįsta... Aš galėčiau pasakyti tą patį apie dr. M. Anyšą... su juo Gubernatorijoje dirbdamas, neturėjau progos matyti nei jo teisių daktaro diplomo, nei jo disertacijos, nei jo visuotinio teisių žinojimo, nes tai nebuvo nei mano kompetencijoje nei rūpejo, o vis dėlto aš Anyšą vadinu daktaru, nes taip jis titulavosi (be abejo tam turėjo teisę). O ir dėlto, kad ta Anyso "daktarystė" buvo galvon įkalta net jo

vaikams, kurie prieš antrą valandą, baigiant darbą Gubernatorijoje, kartais atėję pasitikti tėvelį, užėdavo į mano kambarį (jei nebūdavo durininko) ir neklausdavo ar yra tėvelis, bet — ar yra ponas patarėjas daktaras Anyso. Be abejo, tai gražu, bet kita vertus — labai neįprasta, kas rodo dr. M. Anyso titulavimosi pomėgį.

Toliau dr. M. Anyso taip charakterizuoja dr. J. Navaką: "...mažesnio masto pasikalbėjimuose mėgdavo susirietęs tupėti ant jo kabinete esančios odinės kanapės". Norisi paklausti dr. M. Anyšą, besigiriantį išėjus aukštusius mokslus ir buvus diplomatu — apie kokią Joną Navaką šiuo atveju jis kalba, apie Joną Navaką kaip žmogų, ar apie Joną Navaką — lyg kažkokį žvėrelį, kuris mėgdavo susirietęs tupėti? Susirietę tupi ne žmonės, bet gyvuliai, pone daktare.

Navakas, pagal Anyšą, jurisprudencijoje turėjo savotišką supratimą, galvojo kauniškai, o mes (kas? ką Anyso atstovavo būdamas Gubernatoriaus patarėju? V. B.) turėjome reikala su tarptautine ir vokiečių teise. Kaip gi kitaip Navakas turėjo galvoti, jei ne "kauniškai" — neįaugi "berlyniškai", kuriai galvosena, dabar atrodo, geriau stovėjo kauniškai galvojančio Gubernatoriaus patarėjas dr. M. Anyso.

Jis, dr. M. Anyso, taip negatyvioje formoje pristatė Gubernatorių dr. J. Navaką, nerčiau galvoja ir apie Ministerį Pir-

mininką susmukusį J. Tubelį, Ministerių Kabineto Reikalų vedėją V. Mašalaitį, kurį vadina pilka eminencija ir bendrai jo pазіūra į visus, kurie buvo aukščiau jo — klaipėdiškiai ar didlietuviai — yra labai negatyvi. Apie tai pamatysime, šiose pastabose, vėliau. Yra dr. M. Anyso plunksnos, sakyčiau teptuko, bruožuose ir linksmesnių vietų, kai jis savo pagiežos spalvomis dažo jo nemėgtą dr. J. Navaką. Štai vienas tokių epizodų. Dr. M. Anyso esant Jurgio Brūvelaicio direktorijos nariu, 1935 m. pradžioje, taip rašo dr. M. Anyso, teklo dalyvauti tos direktorijos audiencijoje pas valstybės prezidentą A. Smetoną. Bet gi prieš vykstant prezidentūron, direktorija dar susitiko "Metropolijoje" su Gubernatorium Navaku, ir tą momentą iškilusis dr. M. Anyso, diplomatas, Gubernatoriaus diplomatinio štabo narys, pirmas "po Gubernatoriaus", net "taip sakant" Klaipėdos krašto ministeris — nupiešė šitaip: "...jėję pusryčiams (Metropolijoje. V. B.) sutikom ir gubernatorių Navaką, valgantį pusryčius ir ant stalo stovėjo gerokai augerata konjako bonka". Nežinau kiek kartų "Metropolijoje" yra buvęs dr. M. Anyso, bet aš, kaip "paskutinis po Gubernatoriaus" sudodavau dažnai ten net su šeima, kai lankydavosi Kaune. Niekada nesu matęs, kad kas nors iš viso ten sėdėdamas vienai vienas prie pusryčių stalo vaistų visi konjako bonka. Spėju ar nebus dr. M. Anyso užsigavęs jei Guber-

V. KAROSAS

VATIKANO RYTŲ POLITIKA

(Atsakymas J. Draugeliui)

LAISVOJI TRIBUNA

(Tęsinys)

Naujienose tilpo informacija, paimta iš Milano savaitraščio "Il Borghese": "Remiantis pasiektais susitarimais, numatomą Romoj įsteigti oficialią Maskvos Patriarchato atstovybę (reprezentantą) ... sovietų dvasiški valdininkai jau pradėjo statyti sunkius reikalavimus: 1) nutraukti bet kokią tremtinių kraštų veiklą, kuri yra priešinga Rytų Europos režimams, 2) Bažnytinės kolegijos ir institutai, iki šiol dar vedami antikomunistinių išievių, turi būti pavesti abejotino politinio nusistatymo kunigams, specialiai atsiųstiems iš komunistinio pasaulio" (Nauj., 1968. X. 26).

Mano straipsnyje minimą Vatikano atstovo A. Casaroli kelią Maskvon J. Draugelis kategoriškai neigia: "Autoriaus sugalvotas teiginys, kad Vatikano atstovas Casaroli nuvykęs į Maskvą, prašęs Kremliu užmegsti diplomatinius ryšius, leisti atidaryti atstovybes (?) Vilniuje ir Taline, atstatyti vakuojančias (?) vyskupijas... kam, kuriam tikslui skleidžiamos tokios melagingos žinios? Ko tuo V. Karos siekia?"

I tai atsako citata, paimta iš Newsweek magazino, kur pasaulinės politikos apžvalgoje tilpo ilgokas straipsnis, užvardintas "Vatican's Ostpolitik". Straipsnyje padaryta plati Rytų politikos apžvalga visoje Rytų Europoje. Vienoje vietoje rašoma: "Archbishop Agostino Casaroli, the papal 'foreign minister' made the first official visit to Moscow since 1926. Observers believe that the Vatican asked the Kremlin for recognition of 21 diocesan bishops in the Soviet Union, for fewer restrictions on seminaries and for permission to establish apostolic consulates in Lithuania and Estonia" (Newsweek, 1971. XII. 6.).

Sutinku, kad šiame pranešime, kaip ir kituose, gali būti netikslumų. Tokių netikslumų daug skaitėme pranešimuose apie Kalantos ir kitų susideginimus. Tačiau lieka neabejotinas faktas, kad Casaroli buvo nuvykęs Maskvon ir tarėsi dėl diplomatinio santykių užmezgimo, kurie lietuvių. Tai buvo tąsą vedamų derybų tarp Kremliu ir Vatikano nuo pat pirmųjų Jono

XXIII popiežiavimo dienų. Nei VLIKas, nei kiti politiniai veiksniai į tai nekreipė dėmesio, tartum tai neliestų lietuvių tautos laisvės kovų. Kodėl? Gerai, kad visos Vatikano pastangos nuėjo niekais. Kas būtų atsitikę, jei būtų buvę prieštara prie susitarimo, paaukojant visą išievių vedamą kovą už lietuvių tautos laisvę? Nepretenduojau į neklaidingumą, bet pagrindinės mano straipsnio mintys ir išvados palieka galioje. Būtų įdomu sužinoti iš J. Draugelio, kuriam tikslui jis nori nuslėpti Vatikano Rytų politiką? Ko tuo jis siekia?

BENDRADARBIAVIMAS SU TARYBINE LIETUVA

Ar turi ką nors bendro bendradarbiavimo įkarštis su Vatikano Rytų politika? Pradžią bendradarbiavimo idėjai davė St. Kairys savo straipsniu "Veidu į Lietuvą". Po jo, socialdemokratų žurnale Darbas, už artimų ryšių palaikymą su lietuvių tauta tėvynėje pasisakė A. Salčius, prof. A. Greimas ir kiti. Juos pasekė jaunosios kartos liberalai intelektualai, susibūrę Metmenų žurnale... Kiek vėliau įsijungė Vieniobė. Kai Ciceroje įvyko kairiųjų intelektualų pasimatymas su Vilniaus u-to rektorium Kubiliu, tai Draugas ta proga išdrožė piktą pamokslą "einantiems su vėliu (ir dar raudonu) riestauti".

Laikui bėgant katalikų nusistatymas bendradarbiavimo klausimu ėmė keistis. Pasirodė mėnraštis "Akiračiai". Frontininkai, užvaldę Lietuvių Bendruomenę, ėmė organizuoti jaunimo išvykas į pionierių stovyklas. Jėzuitų žurnalas "Laiskai Lietuviams" taipgi paėmė bendradarbiavimo kryptį. Viešai, o dar labiau privačiai, imta taip samprotauti. Ką davė vadovaujančių veiksmų vedama politika lietuvių tautai? Nieko! Ar gali jie pakreipti Amerikos ar Vak. Europos politiką Lietuvos laisvinimo labui? Niekuomet! Tai kuriems galams veiksniai reikalingi? Tik erzina komunistus, o tie atsigriebia ant Lietuvoje likusiųjų. Pažiūrėkim kaip kenčia Bažnyčia ir tikintieji. Ar verta dėl to užsisipirti prieš atgvenusius samprotas ir idealus?

Prieš tokias vis labiau kylančias ir skleidžiamas nuotai-

kas, pakėlė balsą Naujienos ir kita lietuvių spauda. A. Kasulaitis, Jonas A. Šarkus, P. Stravinskas, St. Juškenas ir kiti pasisakė prieš bendradarbiavimą. Tačiau daugeliui buvo nesuprantama, kaip žymūs katalikų veikėjai, ilgamečiai ateitininkai, net redaktoriai kun. A. Vaišnys S. J. ir daugelis kitų įsijungė į kampaniją už bendradarbiavimą. Tai paaiškinau straipsnyje, kad tokie reiškiniai yra sukelti Jono XXIII naujų idėjų, kurie pasiekė kiekvieną katalikiško pasaulio užkampį, tame skaičiuje ir lietuviški išievią.

(Bus daugiau)

\$100,000 apiplessimo atgarsiai

Visi vakar skaitėme, kad vienas Oak Lawn bankelio viceprezidentas, nepranešęs policijai, nuvežė lupikautojams \$100,000 ir paliko savo automobilį. Netoli buvęs plėšikas lupikautojas atsisėdė į viceprezidento užvartą automobilį ir nuvažiojo su šimtu tūkstančių dolerių. Atrodo, kad ne viskas taip buvo, kaip buvo pranešta policijai.

Šeštadienio naktį Illinois valstijos investigatorius, turįs informaciją apie visą paskelbtą lupikavimą, tris kartus buvo perskautas. Piktadariai manė, kad jis buvo negyvas, įmestas į automobilį, jis užpakalinėje sėdynėje visai nejudėjo. Bet kai mašina kiek sulėtino žingsnį ties Archer ir Willow Springs keliu, "negyvėlis" pajėgė išsiriti iš mašinos.

Pasirodo, jog tai būta valstijos investigatoriaus T. Brown, gyvenusio 8146 S. Emerald. Jis turi siūlo galus apie visą \$100,000 išlupimą. Willow Springs policijos vadas Browną nugalėno į artimiausią ligoninę. Mažuma, kad jis pasveiks. Plėšikai ir viceprezidento kadiliakas dar nesurasti.

Negali ieškoti skenduolio

Pradėta šeštadienį Michigan ežere nuskeno D. Paul Gordon, patyręs Billings ligoninės specialistas. Pakraščiu sargai buvo pasirušėję ieškoti paskenduolio, bet vėjas ir smarkios bangos trukdė darbą praeitą sekmadienį. Paašikėjo, kad iš dviejų pusų smarkiai pūtęs vėjas pietiniam ežero gale buvo padaręs tuštumą, kuri sukėlė nepaprastai didesnę bangą. Tos bangos neleidė pakraščiu sargams patikrinti vandenį 68-tos gatvės srityje.

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

natorius dr. J. Navakas jam nepasiūlė vie-ną konjako išmesti? Begėdis, ar ne? Atskiromis progomis, kiek pamenu iš spaudos balių Klaipėdoje, išgerti mėgo ir dr. M. Anyso. Juokai — juokais, bet kas per daug — tai per daug, kaip ir ta bonka Navako pusryčiuose.

Pereinant prie politinių dr. M. Anyso apybraižų jo atsiminimuose (tebekalbu tik apie tai, kiek jų buvo išspausdinta "Naujienose 1972 m. ir 1973 m. pradžioje), noriu savo pastabose pirmiausia jį pataisyti ten, kur jis labiausiai klysta arba net nežino apie ką kalba. Tai Lietuvos Šaulių Sąjunga, su kuria jis niekad neturėjo ko nors bendro, bet dabar tariasi galįs jai drėbti visai nepamatuotų kaltinimų — smeiziančių įtarimų. Būtent dr. M. Anyso sakosi, kad jam Gubernatorius Navakas yra siūlęs Klaipėdos krašto Direktori-jos pirmininko vietą, bet Anyso atsisakęs tuo motyvu, kad esą tai reikštų "valstybės komisarą ir gubernatūros perkėlimą į direktoriją" ("Naujienos" Nr. 187, 1972 m. rugpjūčio mėn. 6 d.).

Bet kai paskui direktoriją sudarė beveik savamokslis, bet XX-tosios šaulių rinktinės (Klaipėdos krašto) vadas Jurgis Brūvelaitis, tai, stebėtina, dr. M. Anyso jo direktorijon įėjo be jokių rezervų, tariamai, vadovaudamasis patriotiniais sumetimais.

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3329

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FANG C. LU

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. C. K. BOBELIS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. W. EISIN - EISINAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. J. MESKAUSKAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. P. ŠTRIMAITIS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

V. Tumasonis, M. D., S. C.

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

P. SILEIKIS, O. P.

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

SKAITYK PATS IR PARAGINK

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

KITUS SKAITYTI

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

NAUJIENAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

JONĄ JANUSKĮ PRISIMENANT

Rašo POVLAS P. DARGIS

Pamenu kaip šiandien maloniai užventiškę (Viešnių valsčiuje) Januškių šeimynėlę, o ypač jaunesnįjį Joną Januskį. Nors jis už mane buvo vyresnis amžiumi, bet jis buvo vienas su mano kitais broliais, todėl ir mane neskirė iš kompanijos.

Jaunąjį Joną Januskį visur galėjai sutikti, kur tik jaunėji Dargiai buvo. Jie sykiu lankė liaudies mokyklą, Viešnių Vidurinę mokyklą ir šiaulių Valstybinę Gimnaziją. Atostogų metu visi sykiu dalyvavo ir savo apylinkės lietuviškame organizaciniame gyvenime. Jonas daugiausia dirbo demokratinio jaunimo būreliuose,

JONAS JANUSKIS

na, o Dargiukai daugiau laiko skyrė šaulių būriui — skyriui, sportui ir meno — vaidybos rateliams. Darant bendras jaunimo gegužines — iškylas, visur ir visada pastebėjau virš minėtų šeimų narių bendradarbiavimą.

Atsimenu, kaip savanoriais išėjo ginti mūsų Tėvynės Lietuvos gimnazistas Jonas Januskis ir Viešnių mokyklos vedėjas — mokytojas Kostas Dargis. Tiesa, Kostas nebeįėjo. Jį prigludė Kauno Karių Kapinės. Nuo to laiko Jonas Januskis pasidarė tikro globėjo ir draugo jaunojo Povilio Dargio.

Jonas Januskis, net būdamas toli nuo gimtosios žemės, studijuodamas Leipcygo universitete, savo laisvais ir patarimais mane pasiekdavo, jau nekalbant apie mūsų dažnesnius pasimatymus Viešniuose, Kaune ar šiauliuose. Kaip džiugu buvo, kada aš jau kaip Lietuvos Universiteto studentas, 1925 ar 1926 metų pavasarį sutikau Joną Januskį Kaune, jau kaip Lietuvos Respublikos Seimo narį. Pamenu, Jonas net parūpino man leidimą būti seimo rūmuose tuo istoriniu momentu, kada buvo išrinktas Lietuvos Respublikos prezidentas Daktaras Kazys Grinys.

Po to dažnai aš Joną sutikdavau Kaune, o atostogų metu, 1926 metų vasarą, sykiu praleidome atostogas Viešniuose. Tais pat metais man išvykus Amerikon, nenutruko mūsų ryšiai. Mes susirašinėdavome laisvais. 1931 metais man lankantis Europoje ir vėl teko susitikti Joną Berlyne, kur jis buvo vienas redaktorių vokiečių socialdemokratų laikraščio. Nežinau, kur Jonas bevyentų, jis visada rūpindavosi ir dirbo mūsų tautos labui. Jis gabia savo plunksna mokė

jo iškelti ir svetimose spaudoje Lietuvos reikalus, tą darbą jis labai gerai atliko būdamas Vokietijoje. Laikas bėgo. Vokietijoje įsigalėjo Hitlerio genė ir Jonas turėjo ieškoti prieglaudų Prancūzijoje.

Užėjus antram pasauliniam karui, Jonas Januskis savanoriu įstojo į Prancūzijos armiją, dalyvavo mūsų laukuose, o Prancūzijai kapituliuojant, buvo iš kariuomenės paleistas. Juozo Stilsono ir jo draugų kyčiamas, atvyko Amerikon, perėmė Naujosios Gadenės redagavimą, Brooklyn, N. Y. Vėliau mes matome jį redaguojant lietuvių socialdemokratų organą "Kėleivį".

Jonas Januskis nesitenkino tik redagavimu. Jis buvo giliai įsitraukęs ir į mūsų liet. organizacinę veikimą. Jis buvo nuosirdus rėmėjas VLIKo ir Amerikos Lietuvių Tarybos. Savo įsitikinimu jis buvo užsigrūdinęs aiškų socialdemokratą, ir atsidavęs savo tautai ir jos gerovei, tą jis yra įrodęs savo darbais.

Palaiškė mudu su Jonu labai draugiškus ir širdingus ryšius iki pat paskutiniųjų Jono dienų.

Taip, jau bene devyni metai praėjo nuo Jono Janušio mirties. Žinau, kad Jono pagenda jo šeimos nariai, bet labai dažnai pasigendu ir aš, ypač jo draugiškų ir tėviškų patarimų, kuriuos jis man teikė visą savo gyvenimą.

Išleis ramiai, mielas Jonai, šioje laisvoje Amerikos žemėje ir būk tikras, kad tavo darbai didžiuojasi lietuvių tauta.

CICERO

SLA 301 kuopos valdybos nariai Kazys Deveikis ir Rožė Račauskienė šiemet jau sulaukė 85 metų amžiaus, o Jonas Shumakeris netrukus švęs šią sukaktį.

Šiems trims SLA nariams pagerbti per Jonines — sekmadienį, birželio mėn. 24 d. yra ruošiamas išvažiavimas į gamtą, Willow Springs, Ill. Buffalo Grove 1 nr. Tai yra prie Kean Ave. pirmas valstybinis parkas už Onos Bruzgulienės užėigos, priešais Lietuvių Tautines kapines.

Visi suakutvininkų giminių, prieteliai ir SLA nariai maloniai yra kviečiami atsilankyti ir pabuvoti drauge gamtoje su garbingo amžiaus su-

laukusiais SLA nariais. Jie visi 3 yra ilgametiai Naujienų ir kitų laikraščių skaitytojai. Kiekvienas važiuodamas pasiima valgyti ir gerti, ką nori ir kiek nori. Jokių rinkliavų nebūs. Esant blogam orui, susirinkime čia pat esančioje užėigoje arba pas Bruzgulienę. Kas nežinotų kaip nuvažiuoti ar turėtų kokių klausimų, skambinti man 652 — 8168. Ten aš būsiu nuo 10 val. ryto.

Stepas Paulauskas

Upytės Klubas

Upytės klubo veikla

Upytės Draugiško klubo susirinkime birželio 1 d. buvo daug atsilankusių narių. Jį pradėjo pirm. Anna Condux. Ji pranešė, kad mirė dvi narės — Lillian Ukasas ir Katryna Skrepienė. Visi nariai mirusias pagerbė vienos minutės tyla ir atsistojimu.

Raš. Antoinette Kalys perskaitė praėjo susirinkimo protokolą ir valdybos nutarimus. Nariai viską priėmė be pataisų.

Klubo pirmas piknikas įvykis birželio 24 d. Onos Bruzgulienės sode, 83rd. ir Kean Ave., Willow Springs. Šokiama groso geras orkestras. Bus skanių vaišių ir vertingų dovanų.

Upytiečiai kviečia visus narius ir svečius į šį šaunų pikniką. Rengimo komisijon įeina Sophie Petrošius, Mary Radžukinas ir Anna Condux.

Buvo pranešta, kad mūsų narys Antanas Jusas yra perkeltas į naują vietą, Mid American Convalescent Home, 4920 No. Kenmore Ave. Nariai prašomi aplankyti, nes jis jau ilgai serga ir yra nuobodu vienam.

Kluba dabar turės 2 mėnesius atostogų. Nebus susirinkimų iki rugsėjo 7 d.

Po susirinkimo pasivažiavę skania vakariene ir gerimais. Sudainuota "Ilgiausių Metų" Antanams ir Jonams vardadienių proga. Vakarą praėjo linksmoje nuotaikoje. A. Kalys

ŠAUKSTAS PO PIETŲ

Lenkijoje, Radomo miesto teisme vyko ilgai užsitęsusi skrybyų byla. Bylos eigoje teisėjas paklausė vyrą:

— Ar ilgai tamsta buvai pažįstamas su savo dabartine žmona prieš vedybas?

— Ne, — buvo atsakymas.

— Pažinau ją tik gerokai po vedybų.

Tauriam Lietuvui, Kovotojui už Demokratinę Laisvę

A. A.

DR. JUOZUI PAJAUJUI

mirus,

žmonai ir dukterims — Alinai ir Danutei nuoširdžią užuojautą reiškia

Jonas ir Jonė Valaičiai

BARBARA KAVALIAUSKAS

Pagal pirmą vyrą Kuprevičienę

Pagal tėvus Gapšutę

Gyv. 1633 No. Avers Ave.

Mirė 1973 m. birželio mėn. 18 d. 8:30 val. ryto, sulaukusi 78 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Raseinių aps., Šiluvos parapijoje.

Amerikoje išgyveno 60 metų.

Paliko našlė: vyras Pranas, sūnus Vėlo Kuprevič, marti Mary, pusseserė Christine Elgelis ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Lietuvoje liko 3 broliai — Povilas, Antanas ir Jonas bei jų šeimos, taip pat sesuo Antosė su šeima.

Priklausė Humboldt Parko Lietuvių klubui.

Kūnas pašarvotas Casey Laskowsky koplyčioje, 4540 West Diversey Avenue.

Kelvirtadienį, birželio 21 diena 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Barbaros Kavaliauskaus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuolaidė lieka:

Vyras, sūnus, giminės.

Laidotuvių Direktorius Povilas J. Ridikas. Tel. YA 7-1911.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Nemylietis svieto, nei tu daiktų, kurie yra ant svieto: jei kas myli svietą, nėra tavo meilės jame. 1 Jono 2:15.

Draugauti su svietu reiškia pasielgti pagal jo idėjas, ir vaikščioti pasauliniu keliu. Mes neprivalome mylieti svietą, bet turime atsikirti nuo jo ir šioje žodžio prasmeje prieintis jam. Todėl tie žodžiai rodo mums, kad mūsų kelias yra siauras, apieštas ir nelygus, vienok yra vienatintis kelias, vedantis prie tautos ir laimės. Svietas su savo pageidavimais greitai nyksta, jis yra prakiuras, neuzganėdinantis ir veda žmogų prie nelaimės ir praštės, o tie, kurie džiaugiasi iš Dievo kelio turi palaimintą draugystę ir susitikimą su juo. Jų džiaugsmas ateina iš tokio šaltinio, kurio svietas nepažįsta. Jie gyvena aukštesniame gyvenimo laipsnyje, kvėpuoja tyresnį orą ir turi šventesnę bei saldesnę draugavimą, negu svietas gali teikti.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniai reikalauja tikroji Kristaus bažnyčia. Visi šios svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje knygytėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: P. Zaviat, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRowehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIK & EVANS

606 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAJAMČIAI VISA

REZ. 7-0000 REZ. 7-0000

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DQVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

1605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI

MAS DIENĄ

IR NAKTĮ.

★

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 6, ILL. — WEDNESDAY, JUNE 20, 1973

Birželio 3 d. Čikagoje buvo pagerbtas ilgametis spaudos darbininkas, redaktorius Juozas Pronskus. Jo 80 metų sukakties proga Lietuvos žurnalistų sąjungos centro valdyba pakėlė J. Pronskų sąjungos garbės nariu, išdešėnė, sukaktuvinkas J. Pronskus su jam įteiktu L25 garbės nario pažymėjimu. A. Pužauskas, J. Valinsys, S.J., J. Janušaitis ir V. Kasniūnas. Trūksta V. Butėno.

Foto P. Malėtos

Šaulių stovykla

Union Pier "Gintaro" vasarvietėje jau nuo birželio mėn. 17 d. vyksta Amerikos ir Kanados šaulių kultūrinė savaitė — stovykla, kasdien vyksta pasikaitos, rodomi filmai, pratimai ir skamba linksnos dainos. Savaitę — birželio mėn. 22 d. įvyks tradicinis jonių laužas, po laužo paparčio žiedo ieškojimas, vainikų plukdymas ir kiti jaunimo žaidimai. Birželio mėn. 23 d. vakare įvyks vaidinimas: Linksno turinio komiška komedija — Prakeiktas raštėlis.

Po vaidinimų šokiai nuotakingam orkestrui grojant.

Vytauto Didžiojo šaulių kuopa savaitgaliui kviečia į stovyklą: ramovėnus, krivulės narius, jaunimo organizacijas: skautus, ateitininkus, neolituanus ir sportininkus. Graži ir sveika aplinka, linksma nuotaka, o "Gintaro" šeiminkės laukia su skaniais patiekalais.

I. Kaunas

Antano Vitkaus įpėdinams

Prieš kurį laiką Wisconsin valstijoje mirė Antanas Vitkus, Amerikoje žinomas kaip Antonio Vitkus. Paliko šiek tiek turto, bet nepaliko testamentu. Yra žinoma, kad Antanas Vitkus į J.

A. Valstybes atvyko 1905 metais, mirė sulaukęs apie 80 metų amžiaus.

Giminės, arba apie juos žinantieji, malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke:

Consulate General of Lithuania, 41 West 82 Street, New York, N. Y. 10024.

Pasekmės Calumet parko neramumų

Calumet Parke neramumai prasidėjo kolonijomis ir akmenų svaidymu, tuo tarpu 21 metų Frank Stevenson jau mirė Roselando ligoninėje. Juodaodžių prisidės automobilis kito iš parko išeinančiam Stevensonui, praskėlė jo galvą ir gerokai jį sužalojo. Pradžioje manyta, kad jis atsisągavo, bet Roselando ligoninės gydytojai negalėjo išgelbėti jo gyvybės.

Policijai parūpo suimti ir apklausti automobilio vairuotoją, bet jo nerado. Vakar jis pats užėjo į policiją ir paklausė, ko policija iš jo norinti. Jis girėjęs, kad policininkai jo ieškoję. Kai jam pasakė, kad jis mašina trenkė į Frank Stevensoną ir sunkiai jį sužalojęs, tai jis nustebo. Jis dirba miesto savivaldybėje, bet jo nelaimė, kad jo atmintis labai trumpa. Jis galbūt Stevensoną sutrenkė, bet jis to dalyko visai nebeatimena, nes jo atmintis esanti labai trumpa.

Tai buvo Clyde Callahan, gyvenantis 929 N. Hudson Avenue. Jis neprisimena, ar jis suvažinėjęs Stevensoną, bet jis rado reikalo pasisamdyti advokatą, kuris užmiršulį ir atlydėjo į policijos stotį.

Roselando policija jau yra suėmusi gana didelę grupę triukšmadarių, jau trečią dieną siunčia suimti Calumet Parke. Daugiausia suimta jaunų vaikų, bet yra keli jau 27 metų amžiaus vyrai.

Sučiūpo viena Crown Point kalinį

Jau rašėm, kad Crown Point buvo pabėgę trys pavojingi kaliniai, bet vienas jų, 22 metų George Gaines, vakar vakare jau buvo suimtas vienoje Gary lušnelėje. Policijai jis papasakojo, kaip visiems trim pavyko pabėgti.

Crown Point kalėjima sargai tikrina nakties metu. Tikrintojai apžiūrėjo suimtuosius 3 valandą ryto, o 3:30 vieni trys jau buvo kitoje kalėjimo sieno pusėje. Pabėgimui trys kaliniai seniai ruošėsi. Jie buvo atpalaidavę prie lango esančias plytas, kad galėtų išimti langą ir pabėgti. Jie laukė patikrinimo, o kai sargai buvo tikri, kad viskas tvarkoje, pavojingieji miegavo, tai jie baigė išlupti atpalaiduotas plytas, prasidare langą ir pabėgo.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS VYRAS AR MOTERIS,

žina pakankamai lietuvių kalbą, kad galėtų versti iš anglų ir taisyti atsiųstas korespondencijas. Žurnalistinis patyrimas pagidautinas, bet ne esminis. Žurnalistikos išmokytimo kasdieniniame darbe. Idealus darbas buvusioms lietuvių kalbos mokytojai arba kalba besidominčiam inteliugetui. Malonios darbo sąlygos ir geras atlyginimas. Kreiptis:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas HA 1-6100

Nušovė taikos siekusių mergaitę

Nepažįstami jaunuoliai nušovė 16 metų Rose Mary Newman, gyvenusią 1117 S. Wabash Ave. Toje apylinkėje eina žiaurios jaunuolių grupių kovos.

Priešas buvo pagriebęs josios mylinąjį ir planavo jį nušauti. Rose turėjo drąsos įtikinti josios sužadėtinio priešus, kad jo nežudyti, nes žudynėmis nieko neišsprendsi.

Galimas daiktas, kad ji būtų įtikinusi pasikėsintojus, jeigu iš užpakalio prie jos nebūtų priėjęs kitas priešingos grupės jaunuolis ir jos pačios neušovęs. Josios sužadėtinis taip pat buvo pašautas, bet gydytojai tikisi išgelbėti jo gyvybę.

Policijai labai sunku suimti žudikus, nes vietos gyventojai, matę susirėmimus ir žudynes, bijo būti liudininkais. Jie nenori, kad kiti tos pačios grupės nariai nepasikėsintų prieš liudininkus.

TRUMPAI

— Gyvulių Globos Draugija praneša, kad išleistas iš automobilio radiatorių atsparus žiemos šalčiams vanduo su įvairiomis priemonėmis yra pavojingas gyvuliams ir paukščiams, ypačiai karštomis dienomis, kai jie yra ištroškę.

— Sen. Frank D. Savickas (D-27) įnešė įstatymo projektą, kad apdraudus mokesčiai nebūtų keliami su fizikiniais trūkumais esantiems vairuotojams. Įstatymo projektas yra priimtas ir įteiktas Gubernatoriaus parašui. Atstovų rūmuose jį propagavo lo pat distrikto atst. Michael Madigan ir John Beatty.

— Dail. Janina Monkutė — Marks išvyko į Michiana vasarvietes prie New Buffalo, Mich.

— Nancy Lankutė iš Richards profesinės aukšt. mokyklos priimta į 6 savaitę Antropologijos kursų Field muziejuje. Kursai prasidės birželio 25 d. ir jį juos atrinkta tik 28 geriausi.

Netoli Kansas City, Kan., yra labai status kalnas, nuo kurio važiuodami sunkvežimiai dažnai atsiduria griovyje.

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BENDRIEMS FABRIKO DARBAMS

TUOJAU REIKALINGI VYRAI
1-je ir 2-je pamainoje. Turėti žalią imigranto kortelę. Geras pradinis atlyginimas. Mažiausiai \$3.48 per valandą. Puikios priedų programos.

JOSLYN MFG. & SUPPLY CO.
3700 So. MORGAN
CHICAGO, ILL. 60609
927-1420

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS
Set up and operate. Acme Davenport, Brown & Sharpe 55 hours per week. All benefits. Fenced parking. WARE BROTHERS 4458 W. LAKE ST. 379-3800

GRINDERS
CYLINDRICAL GRINDER
Lath operators. Experienced only. Plenty of overtime. Free insurance and paid holidays. QUALITY PUNCH CO. 1946 No. LATROBE 237-9000

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia
SECRETARY
Savin has opening for sales secretary. Must be self-starting and aggressive. Liberal company benefits and good starting salary. For more information call 992-1250 An Equal Opportunity Employer

GENERAL OFFICE
EXPERIENCED
Some bookkeeping. Typing a must. 5-day week. Loop location. Fast action. Excellent benefits. Profit sharing. Salary open. CALL MISS DELL 332-0019

SECRETARY - LEGAL
Top flight career girl with exp. in personal injury. Exc. salary, plus benefits. Prominent plaintiff firm. Mr. OZMON. 372-3822

GENERAL OFFICE GIRL
Wanted for small 1 girl west side office. Older woman acceptable. Bookkeeping and stenography a must. Call SA 2-6080

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai
PARDUODAMI
IS MODELINIU NAMU BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti dalimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuvių.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 SO. WESTERN AVE.

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

SPRING GREEN, WIS.
4 miegamųjų modernus šikinko namas, pilnai įrengtas. 160 akrų prie Wisconsin upės. Trys jojamieji arkliai. Įnuomojama vasarai arba ilgesniems metams. 369-6746 366-4096

aukšt. mokyklų mokiniai iš miesto ir apylinkės mokyklų.
— Anthony Ignatas, Phoenix, Arizona, pratešdamas vieniems metams prenumeratą atsiuntė vajui 5 dol.

— Vytautas S. Lukoševičius iš Itasca, Ill., lankėsi Naujienose. Ta proga jis įteikė vajui 5 dol.

— Ričardas (Dick) Butkus gavo šiemetinę Frank Leahy trofėją, skiriamą atžymėti geriausiems ir publikos mėgstamiausiems sportininkams profesinėse sporto šakose.

— Ponia Mary Yurek iš Marquette Parko apylinkės pakartotinai parėmė Naujienas, įteikdama vajui 20 dol. auką. Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja vi-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginita 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGYS
FIRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

FLORIDOJ — ST. PETERSBURG
IR APYLINKĖJ
Island Real Estate
4506 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, FL 33706
Area code 813 362-1441
LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

NORITE PAJAMAS
NEŠANČIOS NUOSAVYBĖS?

Sis 4 miegamųjų ir 1½ maudybės miegamasis, turi pilną rūši su moderniu grožio salonu. Nuolatiniai klientai. Stovi puikiam mažame New Buffalo, Mich., miestelyje. Netoli krautuvų, mokyklos, Michigan ežero ir vandens. Parduoti ir de grožio salono. Parduoda savininkas. Apžiūrėjimui jam telefonukite
616 — 469-1580 arba
616 — 469-4332

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Įrengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves, Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiptus ir t. t.
ZIGMAS
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Beto daromi ir lūdimai vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

siems rėmėjams už aukas, visus skaitytojus prašo remti Naujienas ir jas platinti, darant pastangas surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsiskirti Naujienas.

♦ Kam sunku gyventi ant svieto, tai Jonas Šulca gali palengvinti našta. Prašome pasiųsti jam laiškutį ir 6½" voką su pašto ženklų ir užrašytu savo adresu. Šulcas pasiųs jums gerų patarimų ir daug galinčią maldele. Voką ir laiškutį prašome siųsti tokiu adresu:

Mr. Jonas Šulca,
3232 So. Canal St.,
Chicago, Illinois 60616
Niekio mokėti nereikės.
(Pr).

BUTŲ NUOMAVIMAS. ĮVABOS
DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

GRAŽŲ — PUIKŲ
VIENUOLYNO PAŠONĖJ iškilus 2 aukštų mūras. Naujas gazu šildymas. Izoliuotas stogas. Išskirti vamzdžiai. Sviestas kambarys beismante. Mūro garažas. \$29,500.
ARTI PARKO skoningas Octagon mūras. Gražiai pradėta, greit galima užbaigti. \$23,900.
ARTI MARGUCIO geras pajamų mūras. Alumin. langai. Naujas gazu šildymas. Garažas. \$17,900.
4 BUTŲ MŪRAS Marquette Parko riboje. Naujas gazu šildymas. Naujas garažas. Ekstra platus lotas. — \$36,000.

GRAŽUS 6 KAMBARIŲ MŪRAS prie vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Garažas. \$19,900.
6 BUTŲ 15 M. MŪRAS. Apie \$12,000 namas. Maži lokalai. 1 pietus nuo Talman banko. Pirkėjui pelningas.

BARGENAS. 2 aukštų apartamentinis mūras. Prie parko. Apie \$16,000 pajamų. Naujai sutvarkytas beismantas. Vertas \$68,000 ir daugiau. Pamatykite.

PALIKIMO MŪRAS atneša \$4,000 nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Tik reikia \$18,000.
MODERNUS 15 M. MŪRAS. Centralinis oro vėsinimas. Įrengtas beismantas. 1½ vonios. Garažas. — \$24,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

7 M. MŪRINIS 3 butų ir 2 biurnio patalyn. Kiekvienas vienetas atskirai šildomas ir šaldomas. Gražiai įrengtas sklenas. \$9,420 pajamų ir metus. Išlaidos — mokesčiai, vanduo ir andraudas. Investavimas duoda virš 10% pelno.
MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių, 2 miegamųjų. Labai švariai užlaikytas. Geri kilimai. Gražiai aptvertas kiemas. 65-ta ir Maplewood.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir nerastatus senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60608. Tel.: VI 7-8447

SIUNTINIAI Į LIetuVĄ

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

K. IRINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kalnos nebrangios.
3518-04 W. 43rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5828
Ancientas Garbėsaukštas, sav.